ସମାଜ

କଟକ, ଭା ୨୭।୭।୫୮ ମଙ୍ଗଳବାର

ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁଙ୍କ ଘୋଷଣା

ଭାରତର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମାନ୍ୟବର ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ବକ୍ତୃତାରେ ଏଡେ ଜନେ କାଧ ଦୋଇ ସ୍ପେଦଟୋକ ଘୋଷଣା କଲେ । ଗତ ୨୫ତାରିଖ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ-ଠାରେ ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁ କହିଛନ୍ତି "ଯଦି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରୁ, ସେତେବେଳେ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ରାଜ୍ୟ ବରୁଦ୍ଧରେ ଆମର ସାମରିକ ଅଭିଯାନ ଚାଲିବ।" ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ କହିଲେ—"ଭାରତ ସରକାର ଏ ଅବସ୍ଥାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାପାଇଁ ଯାହା ଯାହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛନ୍ତି, ସେସବୁ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ମୁଁ ଫିଟାଇ ଦଇ ଦେଖାରେ।" କନ୍ତୁ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ପରିସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ସରକାର ଯେ ବସ୍ତୁତର ସଜାଗ ଅଛନ୍ତି, ଏ ବିଷୟରେ ସେ ଜର୍ଭର ଶ୍ୱାସନା ଦେଇ କହିଲେ କି ଏଥର ପ୍ରଥମ ଥର ସେ ଜୋରାପୋରା ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ । ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁ ବାସ୍ତବକ ଡାକ୍ତର ଅସାଧାରଣ ଧୈର୍ଯ୍ୟକୁ କ୍ଷୁଣ୍ଣ କୋଡ଼ଳ କର୍ ଜେଡେକ ସ୍ପେକଟୋ କଥା କହୁଛନ୍ତି । ସେ ସରକାର କର୍ମଗୁଡ଼ାକ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଯେଉଁମାନେ କି ଶତ୍ରୁଭାବରେ ପ୍ରଣୋଦିତ ହୋଇ ହାଇଦ୍ରାବାଦକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଘୋରବିପଦର [illegible] ଏବଂ ସରକାର ଡାକ୍ତର ସମସ୍ତ [illegible]ଗ କର୍ ସେମାନଙ୍କୁ ଜବତ୍ [illegible] ଏଜଥା ଜଣାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । [illegible] ତ ଭାରତର ଜୌଣସି ଅଞ୍ଚଳକୁ, ପାକ୍ସ୍ତାନ ଦ୍ୱାର ଉନ୍ନତମାର୍ଗରେ [illegible]; ଭାରତ ଦ୍ୱାର ଉନ୍ନତ ମାର୍ଗରେ ଚାଲିବ; ଉଭୟ ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ସଦ୍ଭାବ ରହୁ, ଆମେ ପାକ୍ସ୍ତାନ ଛଡ଼ିଦେବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହିଁ, ଏପର୍ କି ସେ ମିଶିବାକୁ ରାଜି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ସେ ମିଶ୍ରଣ ଦାୟିତ୍ୱ ନେବାକୁ ରାଜି ହେବୁ ନାହିଁ, ପାକ୍ସ୍ତାନ ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ ଓଲଟି ଭାରତ ପ୍ରତି ବିପଦ ଆସିପାରେ । ବିସବୁ କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କର୍ ସେ ତାଙ୍କ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବକ୍ତୃତାରେ କହିଲେ କି ଏବେ ମଧ୍ୟ କେତେକ ଲୋକ ଓ କେତେକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଉଦ୍ଧତ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁସଲ୍ମମ୍ଲଗ ଢଙ୍ଗ ଧରୁଛନ୍ତି । ଭାରତର ଜାତୀୟ ପତାକା ଓ ଜାତୀୟ ପତାକା ପ୍ରତି ବିଦ୍ୱେଷ ଦେଖାଉଛନ୍ତି; ଏହା ଭାରତ ପ୍ରତି ଅପମାନଜନକ ଓ "ଯୁଦ୍ଧଂ ଦେହି" ଭାବ । ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁ କହିଲେ—"ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଏ ଆଚରଣ, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭାରତରେ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ସେମାନେ ବରଂ ପାକ୍ସ୍ତାନକୁ ବାହାରି ଯାଆନ୍ତୁ ।"

ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁ ଦୁଃଖରେ କହିଲେ—"ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କଥା ଯେ ଗତ କେତେମାସ ଧର୍ ଭାରତ ଓ ପାକ୍ସ୍ତାନ ଭିତରେ ବିଭେଦ କ୍ରମେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ହେଉଛି । ଏଥିର ପ୍ରମାଣ କାଶ୍ମୀର ଓ ହାଇଦ୍ରାବାଦରୁ ମିଳୁଛି, ଯଦିବା ଏହା ପରସ୍ପର ଅନ୍ତର୍ଗତରେ । କାଶ୍ମୀର ଆକ୍ରମଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାକ୍ସ୍ତାନର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ବୋଲି ପାକ୍ସ୍ତାନ ସରକାର ମିଳିତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘରେ ଭଲେଇ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଏବେ କାଶ୍ମୀରରେ ପାକ୍ସ୍ତାନୀ ସୈନ୍ୟମାନେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ପୁଂଯୁଦ୍ଧ ଲଢୁଛନ୍ତି । ପାକ୍ସ୍ତାନ ଦ୍ୱେଷ ମଞ୍ଚ, ଫିସାଦ ଓ ଠକାଇରେ ବଜାର ପ୍ରସ୍ତର ଲେଇଛି ।"

ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ବିଷୟରେ କହିଲେ, "ସେଠାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଶାସନ ଚାଲିଛି, ତାହା ଗୁଣ୍ଡାଦଳର ଶାସନ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ହାଇଦ୍ରାବାଦ ସାମନାରେ ୬ଟି ପନ୍ଥା—ଦୁଏଟି ପୂର୍ବପର୍ ଭାରତ ଭିତରେ ସାମିଲ ହୋଇ ରହିବ ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ; ନ ହେଲେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ଦୁନିଆରୁ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଲୋପ ପାଇଯିବ ।"

ବାସ୍ତବକ କାଶ୍ମୀର ଓ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଏହା ପଛରେ ପାକ୍ସ୍ତାନର ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଖେଳ ଏବଂ ଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ପଛରେ ପୁଣି କେତେକ ବଦେଶୀଙ୍କ ଖେଳ ଯେ ଅବସ୍ଥାକୁ ଜଟିଳ କରୁଛି ଓ କରୁଛି—ଏ କଥା ସ୍ପଷ୍ଟ । ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଅଞ୍ଚଳର କରୁଣ ଓ ଦାରୁଣ ଆକ୍ରମଣ କାହାଣୀ ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅସହ୍ୟ । ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁଙ୍କ ଭଳି ଉଦାର ସ୍ୱଜାତିକ ମତବାଦୀ ଆଜି ଯେ ଏଭଳି ସ୍ପେକ୍ଟୋକ୍ ଘୋଷଣା କଲେ ଏହିଥିରୁହିଁ ଅବସ୍ଥା ବୁଝାଯାଉଛି । ଏଡେବେଳେ ମନେରଖିବାକୁ ହେବ—

"United we stand.
Divided we fall"

—"ଏକତାରେ ଆମର ରକ୍ଷା, ବିଭେଦରେ ଆମର ଧ୍ୱଂସ ।" ଡେଣ୍ଟୁ ସବଂଥା ଏକତା ସ୍ପୃହଣୀୟ ।

ବାମଣ୍ଡା ଓ ଷଡେଇକଳାରେ ଗୁଳିକାଣ୍ଡ

ପୁଣି ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କୁ ମଡାଇ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ସୃଷ୍ଟି

ବାମଣ୍ଡାରେ ୨୫ ଡାରିଖ ଦିନ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ବିଦ୍ରୋହୀଙ୍କ ଉପରେ ଗୁଳି ଚଳାଇବା ଫଳରେ ୩ଜଣ ଲୋକ ମରିଛନ୍ତି ଓ ୧୪ଜଣ ଆହତ ହୋଇଛନ୍ତି

ଷଡ଼େଇକଳାରେ ଗୁଳି ରେ ୨ଜଣ ଲୋକ ମରଛନ୍ତି

ବାମଣ୍ଡାରେ ଟେଲିଫୋନ ତାର, ସଡ଼କ ପ୍ରଭୃତି କାଟିଦେଇ ବିଦ୍ରୋହୀମାନେ ଗଡ଼ଘେରଉ କରିଥିବା ଖବର ମିଳେ

(ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମ୍ବାଦଦାତାଙ୍କଠାରୁ)

କଟକ, ଡା ୨୭।୭—କଟକରେ ଖବର ପହଞ୍ଚିଛି ଯେ ଗତ ୨୫ ତାରିଖଦିନ ବାମଣ୍ଡାରେ ଆଦିବାସୀ ସମେତ ବହୁ ଲୋକଙ୍କୁ ମଡାଇ ବିଦ୍ରୋହୀଦଳ ଗଡ ଘେରଉ କଲେ । ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଓ ଟେଲିଫୋନ ତାର କାଟି ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସଡ଼କ ଖୋଳି ଦେଇଛନ୍ତି । ପୁଲିସ ଓ ଶାସକ କର୍ମଗୁଡ଼ାମାନେ ଗଡ଼ ଭିତରେ ଘେରି ଭିତରେ ରହିଯାଇଥିବା ଖବର ମିଳେ । ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିହତ କରିବାପାଇଁ ପୁଲିସ ଗୁଳି ଚଳାଇବା ଫଳରେ ୩ଜଣ ଲୋକ ମରିଛନ୍ତି ଓ ୧୪ଜଣ ଆହତ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଖବର ମିଳେ ।

ଷଡ଼େଇକଳା କାଣ୍ଡ

ଷଡ଼େଇକଳାରେ ଗୁଜପଥ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କୁ ମଡାଇ ଗତ ଶନିବାର ସେହିଭଳି ଗଣ୍ଡଗୋଳ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଫଳରେ ବହାର ପୁଲିସ ପକ୍ଷରୁ ଗୁଳି ଚାଲି ୨ଜଣ ଲୋକ ମରିଛନ୍ତି ଓ କେତେକ ଆହତ ହୋଇଥିଲେ । ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଓ ଟେଲିଫୋନ ତାର କାଟି ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସଡ଼କ ଖୋଳି ଦେଇଛନ୍ତି । ପୁଲିସ ଓ ଶାସକ କର୍ମଗୁଡ଼ାମାନେ ଗଡ଼ ଭିତରେ ଘେରି ଭିତରେ ରହିଯାଇଥିବା ଖବର ମିଳେ । ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିହତ କରିବାପାଇଁ ପୁଲିସ ଗୁଳି ଚଳାଇବା ଫଳରେ ୩ଜଣ ଲୋକ ମରିଛନ୍ତି ଓ ୧୪ଜଣ ଆହତ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଖବର ମିଳେ ।

ଜଣେ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଅଫିସର ଓ ଜଣେ ଟେଲିଫୋନ ଅପରେଟର ଏବଂ ସଡ଼କ ଖୋଳିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନେ ଗଡ଼ଘେରଉ କରିଥିବା ଖବର ମିଳେ ।

(ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମ୍ବାଦଦାତାଙ୍କଠାରୁ)

କଟକ, ଡା ୨୭।୭—କଟକରେ ଖବର ପହଞ୍ଚିଛି ଯେ ଗତ ୨୫ ତାରିଖଦିନ ବାମଣ୍ଡାରେ ଆଦିବାସୀ ସମେତ ବହୁ ଲୋକଙ୍କୁ ମଡାଇ ବିଦ୍ରୋହୀଦଳ ଗଡ ଘେରଉ କଲେ । ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଓ ଟେଲିଫୋନ ତାର କାଟି ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସଡ଼କ ଖୋଳି ଦେଇଛନ୍ତି । ପୁଲିସ ଓ ଶାସକ କର୍ମଗୁଡ଼ାମାନେ ଗଡ଼ ଭିତରେ ଘେରି ଭିତରେ ରହିଯାଇଥିବା ଖବର ମିଳେ । ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିହତ କରିବାପାଇଁ ପୁଲିସ ଗୁଳି ଚଳାଇବା ଫଳରେ ୩ଜଣ ଲୋକ ମରିଛନ୍ତି ଓ ୧୪ଜଣ ଆହତ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଖବର ମିଳେ ।

ମାନ୍ୟବର ଚପଜଷ୍ଟିସ ଓ ମିସେସ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ଗୃହ ଭୋଜ

କଟକ, ତା୨୭।୭—ଆଜି ଓଡ଼ିଶା ହାଇକୋର୍ଟର ପ୍ରଧାନ ବଚ୍ଚର୍ପଟ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀରକଶୋର ଗୁପ୍ତ ଓ ମିସେସ ଗୁପ୍ତ ଭାରତର ଚଫ ଜଷ୍ଟିସ,ପାଟନା ହାଇକୋର୍ଟ ଚଫଜଷ୍ଟିସ ଓ ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଓଡ଼ିଶାର ଲଃଝାଭେର୍ନଙ୍କୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା କରିବାପାଇଁ ହାଇକୋର୍ଟ ହତାରେ ଏକ ଗୃ ଭୋଜୀ ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରଦେଶର ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗୁ ବହୁ ଓକଲ ଓ ବଶିଷ୍ଟ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଯାଜପୁରର ମ୍ୟାଜିସ୍ଟିଆନ ଶ୍ରୀ ରମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ମ୍ୟାଜିକ ଦେଖାଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ କରିଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଆଡ଼ଭୋକେଟ ଜେନେରାଲ

କଟକ, ତା୨୭।୭—ଆଜିର ଏକ ଏକସ୍ଟ୍ରାଓଡ଼ିନାରୀ ଗେଜେଟରେ ସରକାର ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଓଡ଼ିଶାର ଲଃସାଭେର ଶ୍ରୀ ବରହାନନ୍ଦ ଦାସଙ୍କୁ ୧୯୪୮ ଜୁଲୁଇ ୬୭ ତାରିଖରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଆଡ଼ଭୋକେଟ ଜେନେରାଲ ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ ।

ଆଜିର ଆଉ ଏକ ଏକସ୍ଟ୍ରାଓଡ଼ିନାରୀ ଗେଜେଟରେ ହାଇକୋର୍ଟ ଆଇନକାନୁନ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ।

ପଶ୍ଚିମ-ବଙ୍ଗର ମୁସଲମାନଙ୍କର ହାଇଦ୍ରାବାଦକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ

କଲ୍‌କତା, ତା ୨୭।୭—ବିଧାନସଭାର ଭୁତପୂର୍ବ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମିଃ ସୁରାବର୍ଦ୍ଦି ଏକ ବକ୍ତୃତାରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ମୁସଲମାନମାନେ ମସଜିଦ୍ ଆଦରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଓ ଗୁପ୍ତ ବୈଠକମାନ କରି ହାଇଦ୍ରାବାଦକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କଥା ବଚ୍ଚରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ଯେଉଁ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇଛି ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିତ୍ତିହୀନ । ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗର ମୁସଲମାନଙ୍କ ମନୋଭାବ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଦୃଢ଼ଭାବରେ କହିପାରନ୍ତି ଯେ ପଶ୍ଚିମ-ବଙ୍ଗର ମୁସଲମାନ ଭାଇମାନେ ହାଇଦ୍ରାବାଦକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ହାଇଦ୍ରାବାଦରେ ଯେଉଁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଘଟୁଛି ସେଥିପାଇଁ ଦୋଷୀଙ୍କୁ ଉଚିତ ଦଣ୍ଡ ମିଳି ବୋଲି ଦାବୀ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଦାବୀ ସହିତ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକମତ ।

(ଏ, ପି,)

ପଶ୍ଚିମ-ବଙ୍ଗରେ ଗ୍ରେଟର ହେବାର ଅଧିକାର

ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବକ୍ତୃତ

କଲ୍‌କତା, ତା ୨୭।୭—ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗଲରେ କେଉଁମାନେ ଗ୍ରେଟର ଭାଲକାକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ ସେ କଥା ଜଣାଇ ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗଲାର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଡାକ୍ତର ବଧାନଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ ଆଜ ଏକ ବକ୍ତୃତାରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁମାନେ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରେ ବସବାସ କରୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ୧୯୪୮ ମାର୍ଚ୍ଚ ୩୧ ତାରିଖ ପୂର୍ବା ଶେଷ ହେଉଥିବା ଦର୍ଘ ଭିତରେ ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗରେ ଅନ୍ତତଃ ୯୦ ଦିନରୁ କମ ରହୁଛନ୍ତି ସେ ଗ୍ରେଟର ଭାଲକାକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । —— (ସ୍ପୁ, ପି,)

ହାଇଦ୍ରାବାଦପ୍ରତି ଆର୍ଥିକ କଟକଣା

ଆଉର କଡ଼ା କରିବାଯାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ, ତା ୨୭।୭—ଆଜି ଏଠାରେ କେତେକ ବଶିଷ୍ଟ କଂଗ୍ରେସ ନେତା ଏକ ବୈଠକରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ । ହାଇଦ୍ରାବାଦପ୍ରତି ସେଉଁ ଆର୍ଥିକ କଟକଣା ଜାରି ହୋଇଛି ତାକୁ ଆହୁର କଡ଼ା କରିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉ ବୋଲି ସେମାନେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଭାରତ ସୀମାନ୍ତରେ ସେଥିପାଇଁ ଦଳେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ନମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରେ ସୁପାରଶ କରିଯାଇଛି ।

—— (ଏ, ପି,)

ରାଜପୁତନାରେ ସମାଜସଂସ୍କାର

ଭାରତ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଗତ ହେବ

ନୂଆଦଲ୍ଲୀ, ୨୭।୭—ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ରାଜପୁତ୍ତନାର ବକାଗାର ଓ ଯୋଧପୁର ଆଦ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଚଳିଆସୁଥିବା ଜେଡେଜ ଲୁସଂସ୍କାର ବଶେଷତଃ 'ବାଲଘାକ୍ଷା' ପ୍ରଥାକୁ ଉଠାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଭାରତ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟରେ ଏକ ବଲ ଆଗତ ହେବ । ଏହ ପ୍ରଥା ଦ୍ୱାର୍ ନାବାଳକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅମାନୁଷିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ ହେଉଛି ।

—— (ସ୍ପୁ, ପି,)

ଆମେରିକାରେ କାଞ୍ଚୋଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଜାରି କରିବାପାଇଁ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଟ୍ରୁମାନ କ୍ଷମତା ଗ୍ରହଣ କରିବେ

ୱାଶିଂଟନ, ତା ୨୭।୭—ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଟ୍ରୁମାନ ଆଜି ଆମେରିକାରେ ପୁଣି କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜାରି କରିବା ନମନ୍ତେ କ୍ଷମତା ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ କଂଗ୍ରେସ ବଜଟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉତ୍ଥାପନ କରିବେ । ଆମେରିକାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବରଳ ପଣ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ହେବେ ବଢ଼ୁଥିବାରୁ ପୁଣି କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଜାରି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି ବୋଲି ପ୍ରକାଶ । ଆମେରିକାରେ ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରେ ରହୁଥିବା ନଗ୍ରୋମାନଙ୍କ ନଗ୍ରପତ୍ନୀ ରକ୍ଷା କରିବା ନମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଟ୍ରୁମାନ କଂଗ୍ରେସରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଗତ କରିବେ । ରାଜଜାତିକ ମହଲରେ ବୁଝାଯାଉଛି ଯେ ଏହ ଦୁଇଟିଯାକ ପ୍ରସ୍ତାବ ବବାଦମୂଳକ ହେବ । (ରଏଟର)

ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଷେଧ ଆଦେଶ

ଭୋଜରେ ମଦ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ

କମ୍ପା ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ

ବମ୍ବେ, ତା ୨୭।୭—ବମ୍ବେ ସରକାର ଏକ ଇସ୍ତାହାରରେ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ ସମସ୍ତ କର୍ମଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ କୌଣସି ପ୍ରୀତି-ଭୋଜନ ଦେଲ୍ଲ ବେଳେ ମଦ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ କମ୍ପା ସେଭଳି କୌଣସି ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ମଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ମଦ୍ୟ ପାନ କରିଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଯଦି କୌଣସି ସରକାରୀ କର୍ମଗୁଡ଼ା ସାଧାରଣ ରାସ୍ତାରେ ଧରା ପଡ଼ନ୍ତି ତାହା ହେଲେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ହେବେ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ହୁସିଆର କରାଯାଇଛି । [ସ୍ପୁ,ପି]

ହାଇଦ୍ରାବାଦକୁ ମନଅର୍ଡର ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ

ହାଇଦ୍ରାବାଦ, ତା ୨୭।୭—ଆଜଠାରୁ ହାଇଦ୍ରାବାଦରେ ଥିବା ଭାରତୀୟ ଡାକଘର-ମାନଙ୍କରୁ ମନଅର୍ଡର ଓ ଇନସିଓର ହୋଇ ଯାଉଥିବା ଟଙ୍କା କଉଡ଼ି ଫେରାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରା ଷ୍ଟେଟକୁ ପଠାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହ ଆଦେଶ ଯୋଗୁଁ ଏଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜାରି ହୋଇଛି ।

—— (ଏ, ପି,)

ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟେଟ ଆସେମ୍ବି ଆଲୋଚନା

ଶିକ୍ଷା ଓ ଜମିଜମା ସଂସ୍କାରର ଆବଶ୍ୟକତା

ପୁଲିସ ବଜଟରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଛି ବୋଲି ଅପତ୍ତି

ବଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଅଭାବ ଅସୁବିଧା

କଟକ, ତା ୨୭।୭—ଆଜି ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟେଟ ଆସେମ୍ବ୍ଲିର ବୈଠକ ରେଭନ୍ସା କଲେଜ ହଲରେ ସାଢ଼େ ଦଶଟା ବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମାନ୍ୟବର ମହତାବ ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଦେବାର୍ଚ୍ଚନ ଷ୍ଟେଇ, (ବର୍ଲଙ୍ଗିର), ଶ୍ରୀ ରୁସ୍ତମ ପୁଣ୍ଡା (ଗାଙ୍ଗପୁର) ଓ ଶ୍ରୀ ନରହର ଦଣ୍ଡପାଠ (ଜଣାଇ) ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ବଜେଟର ସାଧାରଣ ଆଲୋଚନା

ବଜେଟର ସାଧାରଣ ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ କରି ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ରଥ ଜଣଟିଆ ବଜେଟର ଜଣଟ୍ଟ ଭରଣା କରିବାପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ପକ୍ଷରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ୫୦ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଡ଼ଭ୍ୟନ୍ସ ଦେଇଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଥିଲେ ଓ ଲୋକପ୍ରତିନିଧି-ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସବୁ ଗଡ଼ଜାତର ବଜେଟ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ବଜେଟ ଭାଷଣରେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଓଡ଼ିଶା ଗଡ଼ଜାତ ପାଇଁ ବଜେଟରେ ବ୍ୟୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କେବଳ ସେଠାରୁ ଆଦାୟ ହେଉଥିବା ରାଜସ୍ୱଦୁନ୍ଦିରୁ ନୁହେଁ; ସେଠା ଲୋକଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଅଭାବ ପୂରଣଦୃଷ୍ଟିରୁ କରିଯିବ ବୋଲି ଯେ ଗଭୀର ଉଚ୍ଛେଖ କରିଛନ୍ତି, ତାକୁ ସେ ସାଦର ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ଗଡ଼ଜାତ ଓ ଶରୟୁଆଁ ଓଡ଼ିଶାରୁ ବହାରକୁ ନେଇଯିବାକୁ ସେ ଦୁଃଖପ୍ରକାଶ କରି ଏହା ପ୍ରକୃତ ଓଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ଓ ଏହା ଓଡ଼ିଶା ସହିତ ରହିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଦାବୀ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟର ଯେଉଁ ଦୁଇଜଣ ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟେଟ ଆସେମ୍ବ୍ଲିର ସଭ୍ୟ ଥିଲେ ସେମାନେ ଏହାଦ୍ୱାରା ଏଥିରୁ ବାହାରେ ରହିଯାଇ ଥିବାରୁ ଦୁଃଖ କରିଥିଲେ । ଗଡ଼ଜାତର ପ୍ରାଇମେରୀ ସ୍କୁଲଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କଲେଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାତୁଆରୀ ସୁଦ୍ଧା ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା ସରକାର ହାତକୁ ନେଇଥିବାରୁ ସେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗଡ଼ଜାତରେ ଶିକ୍ଷା-ପ୍ରସାର ଉପରେ ବଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଯେଉଳି ସାବାଳକ ଷ୍ଟେଟ କ୍ଷମତା ମିଳିଛି ସେଥିରେ ଗଡ଼ଜାତର ଅନୁନତ ଲୋକଙ୍କ ଶିକ୍ଷାବସ୍ତାର ଉପରେ ପ୍ରଥମ ଓ ଅଧିକ ନଜର ଦଆଯାଉ ଓ ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ହେବ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ସରକାରୀ ମତ କଣ ହେବ ତାହା ଜଣାନ୍ତୁ ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

ଏ ଆସେମ୍ବ୍ଲିର ଆଇନି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ, ଏହା ମନୋଗତ ପୂଗାରଶ-କାରୀ ଆସେମ୍ବ୍ଲି । ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଦ ଦେବାପାଇଁ ଯେତେ ଦିନ ସମୟ ଅଛି, ତା ଆଗରୁ ଆସେମ୍ବ୍ଲି ପାଇଁ ନୋଟିସ ମିଳିନାହିଁ । ବସ୍ତୁମାନଙ୍କରେ ଥିଲା ଯେ ଏ ଆସେମ୍ବ୍ଲିରେ ବଜେଟ ବିଷୟରେ କେହି ଭୋଟ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଗତ ୨୪ ତାରିଖ ଆସେମ୍ବ୍ଲି ବସିବା ଦିନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ ଭୋଟ ନଆସିବି ବୋଲି ଯେ ନୂଆ ନିୟମ କରିଯାଇଛି, ସେଥିପାଇଁ ସେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏ ନିୟମ ଆଗରୁ

ଓଡିଶା ବି...ବିଭାଗ ସଂସ୍କାର

ହାଇକୋର୍ଟର ପ୍ରଥମ ଦିନର ବୈଠକରେ
ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଧାନବଗୁରପଡାଙ୍କ ଘୋଷଣା

ମୁନସଫ ଓ ସବଜଜମାନେ ଫୌଜଦାରୀ ବଗୁର କରନ୍ତୁ ଏବଂ ହାଇକୋର୍ଟରେ ଓଡ଼ିଆ ଅର୍ଜି ଆଦ ଦାଖଲହେଉ

ଓକିଲମାନେ ସଚ୍ଚୋଟ ହୁଅନ୍ତୁ ବୋଲି ବଗୁରପଡାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ

କଟକ, ତା ୨୭।୭—ଓଡ଼ିଶା ହାଇକୋର୍ଟ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଉତ୍ସବ ସରିଲା ପରେ ହାଇକୋର୍ଟ ଭବନରେ ଆଡ୍‌ଭୋକେଟ ଜେନେରାଲ ସ୍ୱାମୀ ବିରଜାନନ୍ଦ ଦାସ ମାନ୍ୟବର ବଗୁରପଡାମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇଥିଲେ । ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଧାନ-ବଗୁରପଡ ଶ୍ରୀ ସାରଦାଗୋର ରାୟ ଗୋଟିଏ ଘୋଷଣା ଦେଇ ବଗୁରବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କେତେକ ସଂସ୍କାର ଆଣିବା ବିଷୟ ଆଲୋଚନା କର ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ମକଦ୍ଦମା ଗୁଡ଼ିକ ବଗୁର ହୋଇ ନସ୍ତିଗୁଡ଼ ହେବାରେ ଅଯଥା ଡେର୍ ହୋଇଥାଏ ଓ ପକ୍ଷମାନେ ଅଯଥାରେ ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତ ହୋଇ-ଥାନ୍ତି । ଏହା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବଗୁରବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କେତେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବା ଜରୁର ଆବଶ୍ୟକ । ଓକିଲମାନେ ମତ ପ୍ରକାଶ କଲ୍ଲ ପରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ପରେ ଆଇନରେ ପରିଣତ ହୋଇପିବ । ଏଣୁ ଅଲ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ବେଶୀ କାମ ହାସଲ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହା ଆମର ମୌଳିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ । ବିଦେଶୀ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର ଉଠାଇ ଦେବା ଲାଗି ଗୁରୁ-ଆଡ଼େ ସମସ୍ତେ ଦାବୀ କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ବିଦେଶୀ ଭାଷା (ଇଂରେଜୀ ଭାଷା) ଉଠାଇ ଦେଲେ ଅସୁବିଧା ହେବ ଓ କାମରେ ବ୍ୟାଘାତ ପହଞ୍ଚିବ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛି ଯେ ଆଉ ଏଣିକ ଓଡ଼ିଆ ଦଲିଲ ପତ୍ର ସବୁ ଇଂରେଜୀରେ ଅନୁବାଦ ହେବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଓଡିଆ ବା ଇଂରେଜୀ ଯେଉଁ ଭାଷାରେ ଅର୍ଜି ଲେଖା ହୋଇଥିବ ସେହି ଭାଷାରେ ତାହା ଛପା ହେବ । ଏହା ହେଲେ ଅର୍ଜି, ଦଲିଲପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ବ୍ୟୟଶ୍ୟ କରିବା ବଗରେ ଅନାବଶ୍ୟକ ଜର୍ଜ ବର୍ତ୍ତର୍ ହେବନାହିଁ ଓ ଓଡିଆରୁ ଇଂରେଜୀ ଅନୁବାଦ କର୍ ଛପାଇବା ବଗରେ ଅଯଥା ଖର୍ଚ୍ଚ ଜରିବାକୁ ପଡିବ ନାହିଁ । ବଗୁରପଡ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାୟ ହିଁ ଗିୟରେ ହାଇକୋର୍ଟରେ ଦୌଶିସି ମକଦ୍ଦମାର ଶୁଣାଣି ଆଗରୁ ଆମେରିକାରେ କପର୍ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଲିଖିତ ଅର୍ଜି ଆଗ ଦାଖଲ କରିଥାଏ ତାହା ଦର୍ଶାଇ କହିଥିଲେ ଯେ ଏଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରୁଲ୍ ହେଲେ ଓକିଲମାନଙ୍କୁ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାଟି ବୁଝାଇବା ସକାଶେ ବଶେଷ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡିବ ନାହିଁ । ଏହା ନ ହେଲେ ମାଇମକଦ୍ଦମା ଶୁଣାଣିରେ ଅଯଥା ବିଳମ୍ବ ହେବ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓକିଲମାନଙ୍କୁ ଟିକେ ଅସୁବିଧାଜନକ ଲାଗିପାରେ । ତଥାପି ସେମାନେ ମକଦ୍ଦମାର ତଥ୍ୟ ଟିପି ରଖିଥାନ୍ତି । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ନିଜ ପକ୍ଷର ଯୁକ୍ତି ସମ୍ବଳିତ ବବରଣୀ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଓ ବଗୁରପଡମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସୁବିଧା ହେବ । ଏହା ଫଳରେ ବଗୁରପଡଙ୍କୁ ବି ଆଉ ମତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଲୁଗି ଅବକାଶ ମିଳିବ ନାହିଁ । ଏହା ପରେ ମାନ୍ୟବର ରାୟ ଓକିଲମାନଙ୍କୁ କେତେକ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ମତପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ମକଦ୍ଦମାର 'ରାୟ' ବ ହ୍ମଶ୍ରୁତ୍ତ ପ୍ରଥମ ଅଂଶ ଓକିଲମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିଆର ହୋଇଥାଏ । ପରେ ବଗୁରପଡଙ୍କ ରାୟ ଅନ୍ୟ ଅଂଶଟିକୁ ପୂରଣ କରେ । ଓକିଲ-ମାନେ ସତ୍ୟ ଓ ନ୍ୟାୟର ପଥରୁ ସ୍ଖଳିତ ହେଲେ ବଗୁରପଡମାନଙ୍କ ଆଖିରେ ନ୍ୟୁନ ହୋଇ ବବେଚିତ ହୁଅନ୍ତି । ମକଦ୍ଦମା କୁହିବାକୁ ଆସିଥିବା ଲୋକେ ଓକିଲଙ୍କ ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆସ୍ଥା ଓ ଭରସା ରଖିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ କୂପରାମର୍ଶ ଦେଇ ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତରେ ପଠାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କର ମାନସିକ ଶାନ୍ତିଭଙ୍ଗ ବ ନଷ୍ଟ କରିବା ଆଦୌ ସମୀଚୀନ ନୁହେଁ । ଉଚିତ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଅବଶ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର କଥା । ତଥାପି ଆଇନରେ ଅଛନ୍ତି ଲୋକ-ମାନଙ୍କରେ ଓକିଲମାନେହିଁ କେବଳ ସତ୍ ପରାମର୍ଶ ଦେଇପାରନ୍ତି । ପକ୍ଷ ମକଦ୍ଦମାରେ ଜିତପାରିବ କି ନାହିଁ ଓ ହାରିଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲେ ମକଦ୍ଦମା ନକର୍ ଆପୋଷରେ ଛିଣ୍ଡାଇ ଦେବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହେବ ବୋଲି କହିଲେ ଓକିଲମାନେ ଷଡଗ୍ରସ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ ପରାମର୍ଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ପକ୍ଷ ଗୃହିଁଲେ ଅବଶ୍ୟ ପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ବଧିବଦ୍ଧ ଉପାୟରେ ମକଦ୍ଦମା ଲଢ଼ାଯାଇପାରେ । ବଗୁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଧାନ ବଗୁରପଡ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାୟ ଆହୁର ସୂଚାଇଥିଲେ ଯେ ସେଉଁ ଘଣ୍ଟା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ପକ୍ଷମାନେ ମକଦ୍ଦମା କରନ୍ତି ତାହା ନସ୍ତିଛ ହେବାରେ ଏତେ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ ଯେ ମକଦ୍ଦମା ଗୁଲ୍ ରହୁ ନଥିଲେ ସେମାନେ ସେ ବିଷୟକୁ ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତେ । (୨) ବଗୁର ଜଜ୍‌ମାନେ ଯେଉଁ ମାଇକ୍ରୋଫୋନମାନଙ୍କ ବଦଳି ଯୋଗୁ ଗୋଟିଏ ମକଦ୍ଦମା କାର୍‌ଯ୍ୟବାର ସାଜ ମୂଳରୁ ବଗୁର ହୋଇଥାଏ, (୩) ପ୍ରଦେଶର କଲେବର ବଢ଼ିଥିବା ଯୋଗୁଁ ମାଇକ୍ରୋଫୋନ୍‌ଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏତେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ଯେ ଅନେକ ବଗୁରପଡ ମାଇକ୍ରୋଫୋନ୍‌ଙ୍କର ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ ବୋଲି ବୁଝାଯାଇପାରେ, (୪) ମାଇକ୍ରୋଫୋନମାନେ କ୍ରୁଟିଯୁକ୍ତ ଭଲ 'ରାୟ' ଲେଖିବାକୁ ମନ ବଳାନ୍ତି, (୫) କେତେକ ଜୁନିଅର ବା ନୂଆ ମାଇକ୍ରୋଫୋନ୍‌ଙ୍କୁ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ମାଇକ୍ରୋଫୋନ କରିଯାଇଛି ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଅପିଲ ମକଦ୍ଦମା ବଗୁର କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି, (୬) ଅଥଚ କେତେକ ସିନିୟର୍ ମାଇକ୍ରୋଫୋନ ଭଲ କାମ କଲେ ବ ଜଣେ ଦୁଇଜଣ ମାନେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ସ୍ୱରୂପ ସିନିୟର ମାଇକ୍ରୋଫୋନମାନେ କହନ୍ତି ଯେ ଏ ଶ୍ରେଣୀସ୍ଥ ମାଇକ୍ରୋଫୋନମାନେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଦଣ୍ଡଦେବା ପ୍ରତି ନଡ଼ଳ ଆସାମୀଙ୍କୁ ଖଲାସ କରିଦେବା ବଗରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଅନ୍ତି । ବଗୁରବଗରେ ଏହି କୁପ୍ରଥାଗୁଡ଼ିକ ଶୀଘ୍ର ବନ୍ଦଲାଇବାକୁ ହେବ । ଏଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅତଦ୍ଧ ମୁନସିଫ୍‌ମାନଙ୍କୁ ଫୌଜଦାରୀ ବଗୁର ଜର ବଢାଯାଉ ଓ ସବ୍‌ଜଜ୍‌ମାନେ ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ବଗୁର କରନ୍ତୁ । ଲିଅମିଟ୍ଡ ଆଦର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବକୁ ବଗୁର ବଢ଼ାଗରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣେ ଦୂର କରିବାକୁ ସେ ବନ୍ଧ-ପରକର ବୋଲି କହି ଦୁଃଖପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ଫୌଜଦାରୀ ମକଦ୍ଦମା ବଗୁର କରିଥିବା ଅଫିସରମାନଙ୍କ ଉପରେ ହାଇ-କୋର୍ଟର କୌଣସି କ୍ଷମତା ନାହିଁ । ଶାସନ ବଗ ଓ ବଗୁର ବଗ ଅଲଗା ଅଲଗା ରହିବା ସମ୍ପର୍କରେ ମତ ଦେଇ ସେ ସୁଝିଇ ଥିଲେ ଯେ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ଚଲାଉଥିବା କର୍ମଚାରୀ-ମାନେ ଉଚିତ ଆଇନ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକଲେ ହାଇକୋର୍ଟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ନୁହେଁ । ଉଚିତ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଅବଶ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର କଥା । ତଥାପି ଆଇନରେ ଅଛନ୍ତି ଲୋକ-ମାନଙ୍କରେ ଓକିଲମାନେହିଁ କେବଳ ସତ୍ ପରାମର୍ଶ ଦେଇପାରନ୍ତି । ପକ୍ଷ ମକଦ୍ଦମାରେ ଜିତପାରିବ କି ନାହିଁ ଓ ହାରିଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲେ ମକଦ୍ଦମା ନକର୍ ଆପୋଷରେ ଛିଣ୍ଡାଇ ଦେବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହେବ ବୋଲି କହିଲେ ଓକିଲମାନେ ଷଡଗ୍ରସ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ ପରାମର୍ଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ପକ୍ଷ ଗୃହିଁଲେ ଅବଶ୍ୟ ପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ବଧିବଦ୍ଧ ଉପାୟରେ ମକଦ୍ଦମା ଲଢ଼ାଯାଇପାରେ । ବଗୁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଧାନ ବଗୁରପଡ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାୟ ଆହୁର ସୂଚାଇଥିଲେ ଯେ ସେଉଁ ଘଣ୍ଟା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ପକ୍ଷମାନେ ମକଦ୍ଦମା କରନ୍ତି ତାହା ନସ୍ତିଛ ହେବାରେ ଏତେ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ ଯେ ମକଦ୍ଦମା ଗୁଲ୍ ରହୁ ନଥିଲେ ସେମାନେ ସେ ବିଷୟକୁ ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତେ । (୨) ବଗୁର ଜଜ୍‌ମାନେ ଯେଉଁ ମାଇକ୍ରୋଫୋନମାନଙ୍କ ବଦଳି ଯୋଗୁ ଗୋଟିଏ ମକଦ୍ଦମା କାର୍‌ଯ୍ୟବାର ସାଜ ମୂଳରୁ ବଗୁର ହୋଇଥାଏ, (୩) ପ୍ରଦେଶର କଲେବର ବଢ଼ିଥିବା ଯୋଗୁଁ ମାଇକ୍ରୋଫୋନ୍‌ଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏତେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ଯେ ଅନେକ ବଗୁରପଡ ମାଇକ୍ରୋଫୋନ୍‌ଙ୍କର ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ୍

ବିଗୁରପତିଙ୍କ ନିକଟକୁ ବେନାମି ପତ୍ର

ଭାଙ୍ଗୁ ହତ୍ୟା କରିଯିବ ବୋଲି ସେଥିରେ ଭୟଦେଖା ହୋଇଛି
ସରକାରୀ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଦସ୍ତୁରୀ ଓ ଆସାମୀ ପକ୍ଷ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ବାନାର୍ଜୀ ମଧ୍ୟ ସେଇ ମର୍ମରେ ଚିଠି ପାଇଛନ୍ତି
ଗାନ୍ଧି-ହତ୍ୟା ମକଦ୍ଦମା ଶୁଣାଣି

ବମ୍ବେ, ତା ୨୭।୭—ଆଜି ଗାନ୍ଧି- ହତ୍ୟା ମକଦ୍ଦମା ଶୁଣାଣିବେଳେ ବଗୁରପଡ ଶ୍ରୀ ଆତ୍ମଚରଣ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ସେ ଆଜି ପାଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଚିଠିରେ ଭାଙ୍ଗୁ ହତ୍ୟା କରିଯିବା ଭୟ ଦେଖା ହୋଇଛି ବୋଲି କହିଥିଲେ । ସରକାରୀ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଦସ୍ତୁରୀ କହିଲେ ଯେ ସେ ମଧ୍ୟ ସେହି ମର୍ମରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଚିଠି ପାଇଛନ୍ତି । ଆସାମୀ ପକ୍ଷର ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ବାନାର୍ଜୀ କହିଲେ ଯେ ସେପର୍ ଚିଠି ଭାଙ୍ଗୁ ମଧ୍ୟ ମିଳିଛି ।

ଆସାମୀପକ୍ଷର ଓକିଲମାନେ ଅଦାଲତ ଭିତରେ ପଶିବା ପୂର୍ବରୁ ଖୁଲ୍ଲସ ଭାଙ୍ଗୁ ଖାନଭଲ୍ଲସ କରିବା ବିଷୟରେ ଆପତ୍ତି ଦର୍ଶାଇ ଶ୍ରୀ ବ୍ୟାନାର୍ଯ୍ୟୀ ଗତ ଜେଡେନ୍ଦନ ଭଲେ ଯେଉଁ ନିବେଦନ ପତ୍ର ପେଶ କରିଥିଲେ । ତାର ବଗୁର ଆଜି ହୋଇଥିଲା । ବିପ୍ରତ୍ୟୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯେପର୍ କେହି ଅଦାଲତ ଭିତରକୁ ଆପତ୍ତିଜନକ ଜିନିସ ଆଣି ନ ପାରନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଏପର୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି ବୋଲି ସରକାର ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଦସ୍ତୁରୀ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବଗୁରପଡ କୋହଲ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହଁନ୍ତି ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

ରାଜସାକ୍ଷୀ ଶ୍ରୀ ବାଡ଼ଗେଙ୍କ ଜେର୍ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସରକାରୀ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଦସ୍ତୁରୀ କହିଲେ ଯେ ଗତ ଜାନୁଆରୀ ୨୦ ତାରିଖ ଦିନ ଦୁପ ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ବାଡ଼ଗେଙ୍କୁ ଜୁର ହୋଇଥିବାରୁ, ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଜେର୍ କରିବା ଉଚିତ ହେବ ନାହିଁ । ଆସାମୀ ପକ୍ଷର ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗଲେ କହିଲେ ଯେ ଦରକାର ହେଲେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ବସିବାକୁ ଚଉକ ଦିଆଯାଉ । ବଗୁରପଡ କହିଲେ ଯେ ସାକ୍ଷୀ ଯେଉଁ ସୁବିଧା ମାଗିବେ, ତାଙ୍କୁ ସେସବୁ ଦିଆଯିବ । ତା ପରେ, ଆସାମୀ ପକ୍ଷର ପ୍ରଧାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଜ୍ୱେପଡକର ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଜେର୍ କରିଥିଲେ ।

ଜେର୍ ଉତ୍ତରରେ ସାକ୍ଷୀ ଶ୍ରୀ ଚାଲଗେ କହିଲେ ଯେ ୧୯୪୭ ର ଶେଷଭେଳକୁ ବା ୧୯୪୭ର ଆରମ୍ଭ ବେଳକୁ ସେ ହିନ୍ଦୁରାଷ୍ଟ୍ର ଦଳର ସଭ୍ୟ ହେଲେ । ଉକ୍ତ ଦଳ ସରକାରେ ଶ୍ରୀ ଗଡ଼ସେ ଓ ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ପୁନାରେ ଯେଉଁ ସ୍ତମ୍ଭଣି କରିଥିଲେ, ସାକ୍ଷୀ ସେଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇ ନଥିଲେ । କହି ଓ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବନ୍ଧବା-ପାଇଁ ସାକ୍ଷୀ ଗୋଟିଏ ଦୋକାନ ଖୋଲିଥିଲେ ।

ଜ୍ୱେପଡକର—'ଅଗ୍ରଣୀ' ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଠାରୁ ବମ୍ବେ ସରକାର ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚଥର ଅମାନତ ଦାବୀ କରିଥିଲେ ବୋଲି ତୁମେ ଜାଣ ?

ସାକ୍ଷୀ—ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚଥର ହୋଇଥିଲା କି ନାହିଁ ମୁଁ ଜାଣିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଥରେ ଦୁଇଥର ହୋଇଥିବା କଥା ମୁଁ ଜାଣେ ଓ ଥରେ ଛ'ହଜାର ଟଙ୍କା ଅମାନତ ଦାବୀ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ଓ ଶ୍ରୀ ଗଡ଼ସେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଚାହିଁଥିଲେ । ମୁ ଗୁରୁ ବା ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଥିଲି ।

ଶ୍ରୀ ଜ୍ୱେପଡକର—'ଅଗ୍ରଣୀ' ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରର ନାମ ବଦଳି 'ହିନ୍ଦୁରାଷ୍ଟ୍ର' ହେଲା ଓ ତା 'ହିନ୍ଦୁରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରକାଶ' ନାମକ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଚାଲିତ ହେଲା ବୋଲି ତୁମେ ଜାଣ ?

ସାକ୍ଷୀ—ଏପର୍ କୌଣସି କମ୍ପାନୀ ହୋଇ-ଥିବା କଥା ମୁଁ ଜାଣେନାହିଁ । ଶ୍ରୀ ନାଥୁରାମ ଗଡ଼ସେ ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକ ଓ ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ତାର ପରିଚାଳନା ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ ବୋଲି ମୁଁ ଜାଣେ ।

ଶ୍ରୀ ଜ୍ୱେପଡକର—ଉକ୍ତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶ ବନ୍ଧୁ ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଗଡ଼ସେ ଓ ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ବଦ୍ଧତ ଲୋକଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇଥିଲେ ବୋଲି ତୁମେ ଜାଣ ?

ସାକ୍ଷୀ—ସେମାନେ କଦ୍ଧତ ଜାଗାକୁ ଯାଇଥିଲେ ବୋଲି ମୁଁ ଜାଣେ । କିନ୍ତୁ ଅଂଶ ବନ୍ଧୁ ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ ବୋଲି ଜାଣେନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଜ୍ୱେପଡକର—ତୁମେ ଦାଦା ମହାରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଗୁଳିଣ ପ୍ୟାକେଟ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବନ୍ଧବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ତାର ବ୍ୟବହାର ଜାଣନ୍ତି କି ନାହିଁ ବୋଲି ପଗୁରିଥିଲ ?

ସାକ୍ଷୀ—ନା, ମୁଁ ପିସ୍ତଲର ଉତ୍ତର ଦାମ ଉପରେ ପଗୁଣ ଟଙ୍କା ଅଧିକା ଏବଂ ହାଣ୍ଡ-ବୋମା ଓ ବାରୁଦ ଗୋଳା ଉପରେ ପଗୁଣ ଟଙ୍କା ଅଧିକା ନେଉଥିଲ । ଶ୍ରୀ କରକରେଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁଥିବା ଷ୍ଟେନଗନ୍‌ର ଉଚିତ ଦାମଠାରୁ ଏକଗୁଣ ଟଙ୍କା ଅଧିକା ମୁଁ ନେଇଥିଲି । ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ମୋତେ କହିଥିଲେ ଯେ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଯୋଗାଡ଼ ହୋଇଛି ଓ ସେମାନେ ଦାଣ୍ଡୀରକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ କହିଲେ । ଜାନୁଆରୀ ୧୪ତାରିଖ ଦିନ ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଗୋଟିଏ ପିସ୍ତଲ ମାଗିଥିଲେ ତା ଜୀବନ ଦରକାର ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଜ୍ୱେପଡକର ପଗୁରିଥିଲେ ।

ସାକ୍ଷୀ କହିଲେ ଯେ ସେହିଦିନ ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଦଳର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ ସହରକର ସଦନକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସାକ୍ଷୀ ଚଳେ ଅପେକ୍ଷା କଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସଭରକରଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରିବାପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଗଡ଼ସେ ଓ ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ଉପର ମହଲାକୁ ଗଲେ । ସେଠାରୁ ସେମାନେ ପୁଣି ମିଶି ବମ୍ବେ-ରଙ୍ଗ କାରଖାନାକୁ ଗଲେ ଓ ତାର ମାଲିକଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲେ । ମିସ୍ତ୍ରି ଆପଜଲ ପୁରସ୍କାର ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଏକଗୁଣ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ କିଛି ଟଙ୍କା ଯୋଗାଡ଼ କରିବା ଦରକାର ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ କହିଲେ । ସେମାନେ ଶ୍ରୀ ଜାଲେଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ ଓ କିଛି ସମୟ ଇଂରେଜରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ପରେ ଶ୍ରୀ ଜାଲେ ବଡ଼ାଏ ନୋଟ୍ ଦେଲେ । ଶାନ୍ତାକ୍ରୁଜ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଘାଟିରୁ ସାକ୍ଷୀ ଓ ଶଙ୍କରଙ୍କ ବନ୍ଧୁୀଯାହା ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ସାଢ଼େ ଚଉଗୁଣ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ । ମୁଁ ବନ୍ଧୁୀରେ ପହଞ୍ଚି ଉକ୍ତ ଟଙ୍କାର ଖର୍ଚ୍ଚ-ହିସାବ ତାଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲି ଓ ଏପର୍ କି ଟ୍ୟାକ୍‌ସିଭଡ଼ାରୁସିଦ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲି । ସେ ସବୁ ଚିଜ ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ଫୋପାଡି ଦେଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଜ୍ୱେପଡକର—କାଲି ତୁମ ହିସାବ କଥା ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ଓ ଶ୍ରୀ ଗଡ଼ସେ ବଶ୍ୱାସ କରିବେ ନାହିଁ। ଏହି ଭୟରେ କଣ ତୁମେ ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ଡ୍ରାଇଭରଠାରୁ ରସିଦ ନେଇଥିଲ ?

ସାକ୍ଷୀ—ମୁଁ ତାଙ୍କଠାରୁ ନେଇଥିବା ସାଢ଼େ ଚଉଗଣ୍ଡ ଟଙ୍କାର ହିସାବ ଦେବା ଉଚିତ ବୋଲି ଭାବିଲି ।

ଶ୍ରୀ ଜ୍ୱେପଡକର—ବମ୍ବେରୁ ଫେରିବା ଖର୍ଚ୍ଚର ହିସାବ ତୁମେ ରଖିଥିଲ ?

ସାକ୍ଷୀ—ବମ୍ବେରୁ ଫେରିଲା ବେଳକୁ ମୋ ସୁଦ୍ଧ ଗୋଲମାଲ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ହିସାବ ରଖିବା ଅବସ୍ଥାରେ ମୁଁ ସେତେବେଳକୁ ନ ଥିଲି, କେବଳ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିବାକୁ ମୁଁ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲି ।

ଶ୍ରୀ ଜ୍ୱେପଡକର—ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ଚକ୍ରାନ୍ତର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବବରଣୀ ତୁମେ ଗୁଜରାଟକୁ କହିଥିଲ ?

ସାକ୍ଷୀ—ନାଁ, ପୂରା ଚକ୍ରାନ୍ତ କଥା କହି ନ ଥିଲି । ମୁଁ ସେଉଁ ଲୋକ ଉପରକୁ ହାଣ୍ଡ-ବୋମା ପକାଇବ ଶଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେହି ଲୋକ ଉପରକୁ ହାଣ୍ଡବୋମା ପକାଇବେ ବୋଲି ବରଲାଭବନକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥାରେ ମୁଁ ଯାହା କରିବି ସେ ମଧ୍ୟ ସେଇଆ କରିବେ ବୋଲି ନର୍ଦ୍ଦେଶ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଦେଲି । ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି ନାମକ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ ଲୋକକୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଯାଉଛୁ ବୋଲି ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି ।

ପୁଣି ଜେର୍‌ର ଉତ୍ତରରେ ସାକ୍ଷୀ କହିଲେ ଯେ ଜାନୁଆରୀ ୨୦ ତାରିଖ ଦିନ ବୋମା ଫୁଟିବା ପରେ ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଲୋକେ ଇତସ୍ତତଃ ହେଉଛନ୍ତି ଓ ଶ୍ରୀ ମଦନଲାଲ ଗିରଫ ହୋଇ ସାରିଲେଣି । ସାକ୍ଷୀ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାରୁ ବାହାର ଆସିଲେ । ତା ପରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୁଲ୍‌ଲା କି ନାହିଁ, ସେ ଜାଣନ୍ତୁ ନାହିଁ । ସେ କହିଲେ ଯେ ଫଟୋଗ୍ରାଫର ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଇ ଗାନ୍ଧିଜୀ ରହୁଥିବା ବଗସ୍ଥ ଭବନରେ ସେ ପଶିବେ ବୋଲି ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ବୋଲି ସେ ଜଣାଇଥିଲା । ସାକ୍ଷୀ ଚଳେ ଅପେକ୍ଷା କଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସଭରକରଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରିବାପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଗଡ଼ସେ ଓ ଶ୍ରୀ ଆପ୍ତେ ଉପର ମହଲାକୁ ଗଲେ । ସେଠାରୁ ସେମାନେ ପୁଣି ମିଶି ବମ୍ବେ-ରଙ୍ଗ କାରଖାନାକୁ ଗଲେ ଓ ତାର ମାଲିକଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲେ । ମିସ୍ତ୍ରି ଆପଜଲ ପୁରସ